

J. O. BAPTISTÆ
MORGAGNI

NOBILIS FOROLIVIENSIS

IN CELEBERRIMO

PATAVINO GYMNASIO

THEORICAM PRIMUM MEDICINAM, DEINDE ANATOMEN
E PRIMARIA SEDE ANNOS JAM TRES ET
QUINQUAGINTA DOCENTIS

OPERA OMNIA

IN QUINQUE TOMOS DIVISA.

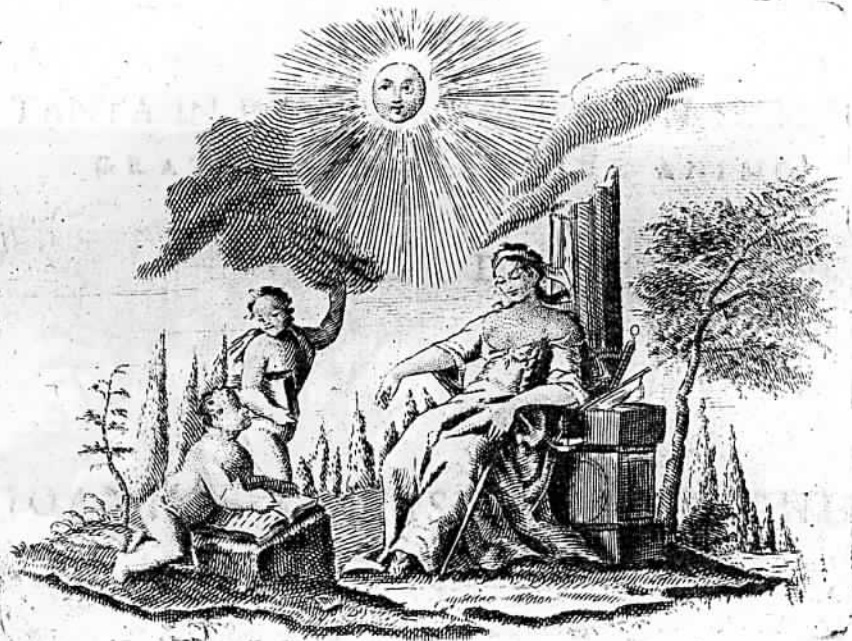
TOMUS QUINTUS

CONTINENS

OPUSCULA MISCELLANEA

Quorum non pauca nunc primum prodeunt,

TRES IN PARTES DIVISA.

PATAVII,

MDCCLXV.

SUMPTIBUS JOSEPHI REMONDINI VENETI.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

P. U. V. E. O. 9
P. U. V. E. O. 9

BIBLIO
ORTO B.
P. A. D.
BOB 447

J. O. BAPTISTÆ

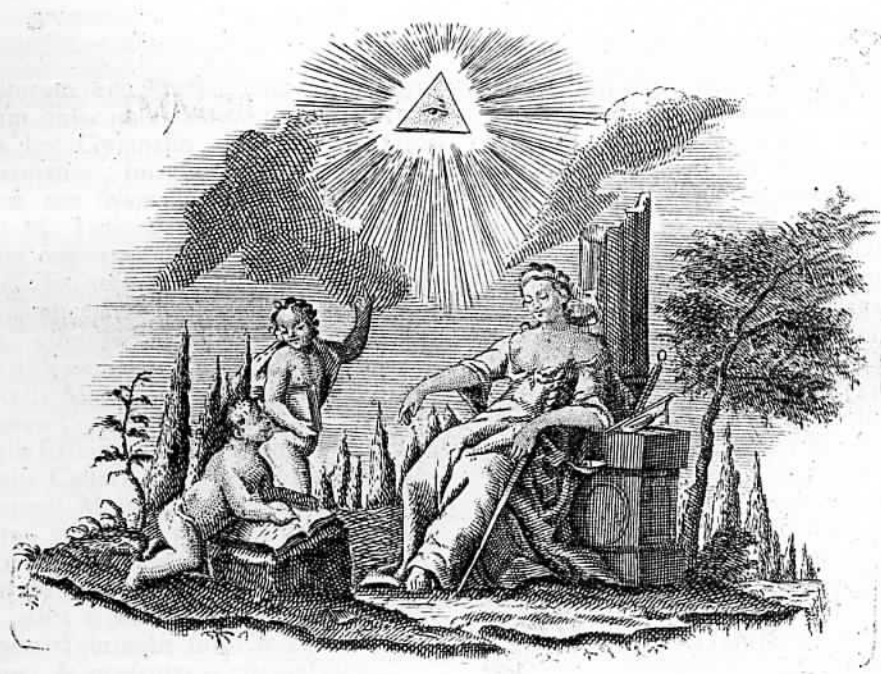
MORGAGNI

P. P. P. P.

OPUSCULORUM

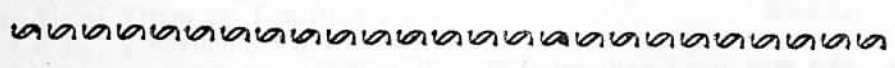
MISCELLANEOBUM

PARS ALTERA.

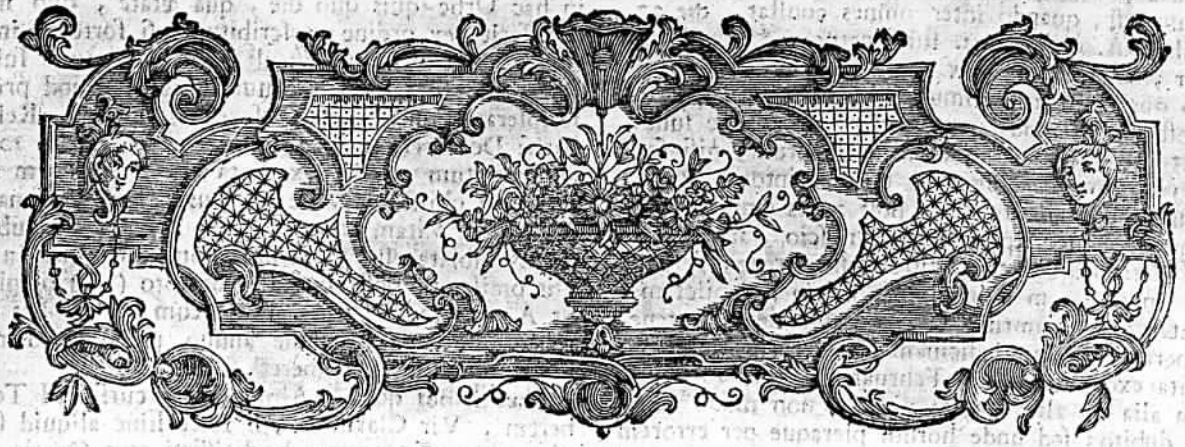
V E N E T I I S ,

M D C C L X I I I .

EX TYPOGRAPHIA REMONDINIANA.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

DE PROSPERO ALPINO

EPISTOLÆ DUÆ.

EPISTOLA I.

CLARISSIMO VIRO

D. HIERONYMO DAVIDI GAUBIO

IN ACADEMIA LUGD. BAT. CHEMIÆ PRÆLECTORI DOCTISSIMO

Joannes Baptista Morgagnus S. P. D.

Ultorum ego Præstantissimorum Virorum qui cum in aliis, tum præsertim in hoc Gymnasio, scriptorum fama claruerunt, imagines mihi comparavi, quæ non solum pictorum artificio, ut ait M. Tullius (a), delectent, sed etiam commemoratione hominum, & cognitione formarum.

Et vero satis explicare verbis nequeo; ut me tibi indicem; quantum ad labores studiorum inflammer, cum Jacobi Sylvii, Julii Cæsaris Arantii, Constantii Varolii, Caspari Bauhini, Joannis Riolani, Marcelli Malpighii, & ne ab Decessoribus meis longe abeam, cum Andrea Vesalii, Realdi Columbi, Gabrielis Falloppii, Hieronymi Fabricii ab Aquapendente, Julii Casserii, Adriani Spigelii, Joannis Veslingii, Antonii Molinetti, Dominici de Marchettis oculos, ora, vultusque intueor, aut cum Hieronymum Mercurialem, Hieronymum Capi vaccium, Joannem Thomam Minadoum, Bernardinum Tomitanum, atque alios, aliis etiam Litterarum studiis illustres Viros lineamentisque meis, & coloribus expressos, quasi vivos, & præsentem, circumspicio. Sed tot inter tabulas quibus museum hoc ornatur meum, imago, quam requiris, Prosperi Alpini desideratur, nec mirum, quando is qui duodetriginta haud amplius annis a Prosperi obitu vitam ejus inter *Illustrium Virorum Elogia* (b) Patavii edidit, Tomasius, nusquam videtur eximii Professoris imaginem invenisse, aliter inter cæteras quas plerorumque proposuit, non omisurus. Haud me fugit, Paulum Freherum (c), cum Alpini vitam ex Tomasino, unde & Mercklinus (d), & novissime Vir Cl. Papadopulus noster (e), aliique, repeteret, effigiem illius quandam protulisse; verum unde hanc tanto post tempore petierit, ignoramus.

Has mihi ob causas propemodum desperanti, & Tuæ tamen honestissimæ voluntati inservire maxime cupienti, fors fortuna hic tandem apud Sculptorem quendam obtulit quod sedulo per Amicos in aliis etiam vicinis Urbibus inquirebam. Pictor nobilis Leander Bassanus, ut non minus amicitia erat, quam vicinitate, cum Prospero conjunctus, hunc ex Ægypto ad suos tunc primum revertentem, ad vivum pinxerat tanta quidem arte, & elegantia, quanta summo Artifici, summoque Amico summi Viri imaginem posteris relicturo conveniebat. Hanc ipsam tabulam feliciter nactus, continuo ejus exemplum per Jo. Baptistam Cromer, quo ego diligentissimo Pictore in Anatomicis quoque Iconibus hic sum usus, fideliter describendum curavi. Id cum his litteris accipies. Sed ne forte quæras, unde sciam quæ de tabulæ Auctore, & de eo quo picta est, tempore supra affirmavi; en tibi quæ in tabulæ tergo majoribus litteris olim scripta, adhuc leguntur.

AN. A VIRGINIS PARTU MDLXXXVI. MEN. FEBRUARIO

LEANDER BASSANUS PROSPERI ALPINO MEDICO QUUM STATIM EX ÆGYPTO BASSANUM VENERIT GRATO ANIMO EFFIGIEM ITA EGREGIE GALIDAM OB AMICITIAM

PINXIT AN. SUÆ ÆTATIS XXXI.

Descripta hæc habes cum ipsis, quæ inveni, mendis, & lituris, quas inter illa est attentione digna, quod cum An. CIO D LXXXVI. M. Februario ætas Prosperi tri-

ro tributâ effct annorum xxxxi; merito primum illud x deletum est, quando inter omnes constat, die 23. Novembris A. cio d liii. fuisse natum, & quod consequitur, annum tunc vix complevisse 32. Verum ut a tergo quædam, ut diximus, deletæ, ita in ipsa tabula post illud tempus quædam litteræ additæ sunt, videlicet inscriptiones appictorum librorum, nisi forte illo jam tempore magna ex parte scriptos habuisse, credamus, quos aliquot certe post annis emisit.

Et quoniam ut Alpini imaginem scio, sic quoque de ejus Vita aliquid te editurum esse, credo; perpauca quæ in eam rem animadversa habeo, subijciam. An Mater ejus etiamtum viveret, cum de vitæ genere deliberavit, an Medicinam ipse fecerit Melphis, an e vita excefferit die 5. Februarii A. cio dcc xvii. quorum alia ab aliis tradita video, non modo vehementer dubito; sed unde horum pleraque per errorem accepta sint, scio, Tomasinus certe qui mortuum scripserat A. superiore, eodem quo natus fuerat, die, cum deinde in librum manu exaratum, quem & ego vidi, forte incidisset, quo in libro ponitur insequenti anno mortuus eo quo dixi, Februarii die; sive eorum oblitus quæ antea tradiderat, sive ei libro, unde quamplurima sumpsit, magis credens, hunc, cum de Gymnasio Patavino (f) scriberet, secutus est. Utri Tomasini loco major fides habenda esset, cum dubitarem, neque aliter facile liqueret; in mentem

venit, ut volumina inspicerentur, in quibus publice in hac Urbe quis quo die, qua ætate, quo morbo decesserit, ex ordine perscribitur, si forte id institutum ab initio usque sæculi xvii. receptum fuisset. Receptum fuerat. Inventum est igitur quod primum scripserat Tomasinus, Prosperum Alpinum, Rei Herbariæ Doctorem, die 23. Novembris A. cio dccxvi. annos natum tres & sexaginta, post semestrem ægrorotationem obiisse. Itaque obortus in re gravissima quod ad Alpini Vitam attinet, error, aut certe dubitatio omnis sublata est. Cæterum Tomasinus quæ in Elogiis omiserat, posteriore illo Scripto (g) supplevit, ut A. cio dcc lxxxiii. Prosperum hic publice docere cœpisse, & novissime annuo præmio florenorum dcccl. docuisse, perhiberet.

Hæc habui quæ de Alpino Patre cursim ad Te scriberem, Vir Clarissime, si forte hinc aliquid subseruire tibi posset novam laudatissimi ejus Operis editionem pro singulari tua solertia, eruditione, diligentia apparanti. Tu meam Tibi quem æque humanitas, ac doctrina commendat, inserviendi voluntatem æqui bonique facies, & Viro Summo Hermanno Boerhaavio, cujus a Te benignam salutationem accepi, etiam proximis ipse diebus rescripsi, tamen meis verbis salutem plurimam dices. Vale,

D. Patavii Kalendis Octobris cio dcc xxxii.

E P I S T O L A I I.

Eidem.

CUM Tuæ mihi Litteræ; ad quas novissime respondendi, redditæ sunt, Alpini imaginem requirentes; continuo Tomasini Elogia in manus sumpsit, sperans fore, ut in quibus Alpini Vitam a me lectam esse, meminisset, in iis effigiem quoque invenirem. Cum hæc nusquam esset, nullumque ejus appareret indicium; protinus Freheri Theatrum inspexi, cumque in eo rudem quidem, sed tamen quandam reperissem; vehementer mirabar, undenam illam, nisi ex Tomasini Elogiis ex quibus Alpini Vitam excerpserat, petiisset. Itaque eadem iterum Elogia a capite ad calcem pervolutavi, nec prius quærendi finem feci, quam mihi sum visus intelligere, in iis non modo non esse, sed ne esse quidem posse. Cum enim imagines cæteræ in ipsis essent paginis impressæ, in quibus Elogia descripta sunt, paginarum autem, nusquam abruptus, constaret numerus; nulla profecto imago potuisse excidere videbatur. Igitur Alpini effigiem a Tomasino inventam non esse, cum ego, & Amici crederemus; quæsi vi ipse, & tandem aliquando repertam alibi, cum superiore epistola ad te misi.

Vix miseram: ecce Vir Doctus, familiaris meus, qui mensis aliquot hinc abfuerat, ex itinere salutatum me venit, cumque ex aliis, ut fit, sermonibus in alios, & in eum denique incidissemus, ut inventam nuper Bassani tabulam qua Alpinum sibi amicissimum præclare pinxerat, commemorarem; quæsi vit

ille, num alia esset ab ea imagine quam proposuisset Tomasinus. Ubinam? inquam. Ille vero, in Elogiis. Tum ego meum horum exemplum, pro perfecto mihi a peritissimo Bibliopola venditum, nitidum adhuc, & pene novum, proferri jussi, in quo cum ille neque inveniret, neque inveniri posse, cerneret; nihil unquam sibi fuisse longius, dicere, quam ut domum rediret, ac in exemplo suo quæreret. Redit, quærit, invenit, ad me mittit. Exemplum, ut libri qui semel, haud amplius, editus sit, profusus, cætera quidem, mei simile, in eo autem dissimile, quod imagines aliquot, ferius, ut opinor, ab Auctore inventas, habet extra institutum paginarum ordinem assutas. Ex iis effigies Alpini est, non, ut a me missa, ætate florentis, sed senis, quam Freheri Sculptores describentes, incredibilem in modum, ut alias plurimas, depravarunt in meo quidem Theatri exemplo; sic enim loquar, necesse est, nequa iterum Bibliopolæ fraus, & fallacia eo me forte inducat, unde animus abhorret maxime, ut aut negligens, aut mendax fuisse videar. Quæ me causa impulit, ut statim has alteras litteras ad Te darem, Vir Clarissime, testes apud Te futuras meæ fidei, meæque, Tuo fortasse proposito non inutilis, fedulitatis. Vale, & hominem qui suos ultro agnoscit, indicatque errores, vel hoc ipso nomine amare perge.

D. Patavio Pridie Nonas Octobr. cio dcc xxxii.